

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET

**Bartók és Zathureczky
Beethoven szonátái**

Aligha lehetett volna szebben, áhítatosabban és rangosabban megnyitni a »szonát« a zene művészetére, mint Beethoven oltárával; — az oltárral, amely előtt az európai magyar zene egyik legnagyobb és legtisztább egyénisége szolgál, Bartók Béla és Zathureczky Ede szonátáestje méltán jelent multat és programot a »Harmonia« munkájában, — jelenti a tiszta zeneiség változatlan és zavartalan szolgálatát és jelenti azt a szellemet, amely megéli és fölemeli az embert az embertelenségben. Igen, a vox humana szólalt meg Beethoven hangjaiban és a hangszereken, amelyekén Bartók és Zathureczky áldozott. A tiszta zeneiség és a tiszta emberség képes csak arra, hogy közel tudjon hatolni abba a szövevényes és mélyről való világba, amely Beethoven jelent. Itt nem a külsőséges diadalok és elbűvölő technikai trapézmutatványok szikráznak a porondon, itt két lélek keresi és bontogatja azt a másik lelket, amely egy egész mulhatatlan világot teremtett a maga szenvedésében és szenvedésének tüzeiben, mindörökre, mindazoknak, akik még á tudnak találni magukra.

Lehető-hivatottabb és alázatosabb tolmácsolót találni ebben a mélységben és ebben a világban, mint az új, az európai magyar zene legtisztább és »legcurópaibb« költőjét. A zeneiség és az emberség egyre ritkuló, csodálatos építői között egy költő, aki új világot teremt egy mulhatatlan világ roppant boltozata alatt... Ahogy Bartók Béla törekény és finom, szellemi és mégis harcosan kiálló egyéniséggel, ezüstösen és törekényen, de milyen alázatos emberséggel ráhajol hangszereire — amely a legvarázslóbb magyar zongora — és finom, szinte láthatatlanul sikló ujjai alatt életre kel a hangok Walpurgis-éje, ez a legnagyobb alkotásra és a legritkább csodára képes: embert formálni csüggedőkből és eliteltékből. És Bartók Béla zongorája mellett az egyik legműveltebb magyar hegedű: Zathureczky Ede hegedűje. Felkészültség és férfias komolyság, hiánytalan zeneiség és tiszta költészet: Bartók és Zathureczky kamaramuzsikája valóban egymásnak való, valóban Beethovenért való.

Négy szonáta mutatta meg a beethoveni világot, olykor már egy egészen más világot hirdetve, lebontva falakat és eltüntetve valóságokat. Ez a szemérmes, gondolkodó férfias finomság először a csak ritkábban hallott A-dúr szonáta Adagio-jában és Allegretto-jában hangzott, majd érzélgős romantika nélkül csendült meg a Frühlingszonáta új színekben daloló énekében. És a gondolat szabad mezőn a G-dúr széles íveiben, majd a szenvedély tornyosuló hullámai a Krentzer-szonáta szédületében. Nincs semmi »külön stílus«, semmi »rejtelmes magyarázat«, két emberségesen férfias lélek a beethoveni világot bontogatja, áhító és kinyíló lelkek számára. A remélés és a játék költője, a hegedű és a harmonikus odaadás fölényes készültségű művésze úgy állt ott a tapsok ünneplő örömeiben, mint két meghajtott fejű ember, aki emberséges világot tud teremteni emberek számára. És reményt adó külön ünnep volt Beethoven e világában, hogy ez elitelt és éjszakai napokban akadt egy megtelt teremnyi ember, akik összegyűltek, hogy pártok szakadása helyett megkeerssék magukat egy békés és tiszta világban: a költészetben. (v. gy.)

—oO—

— Juhász Gyula két kis darabjával nyit a Dunaparti Színpad. A »szegedi szellem« rohamosan terjed a budapesti színházi világban is. A november 3-án megnyitott Dunaparti Színpadnak Török Sándor, a volt szegedi újságíró, ismert publicista lesz a konferansziéja. Török Sándor nyilatkozik az egyik budapesti napilapban a kis színház művészi programjáról.

— Az új színház nem kabaré lesz — mondta Török Sándor —, nem is avantgardista színház, mert a könnyed szórakoztató program mellett irodalmi célkitűzései vannak. Már az első műsorban színrekerül Juhász Gyulának az a két kis darabja, amelyre a színház egy szegedi jóakarója levélben figyelmeztette a Dunaparti Színpad igazgatóját: a »Don Quijote halála« és a »Pilvax-kávéháza«. Helyet kapott a műsorban Gárdonyi Géza egyik régi, elfelejtett egyfelvonalúsa: »A megismételt idill« is.

KORDA RUHA KALAP

Nagy választék — olcsó árak!
Elsőrendű uriszabóság! **SZÉCHENYI TÉR**

— Szegedi dalszerző sikerei Budapesten. Török Mihály a felsővárosi egyházi énekkar és a Szegedi Visszhang Dalkör karnagya, sorozatos sikereket ért el a különféle budapesti dalművészeti pályázatokon. A »Magyar Muzsikás« című lap pályázatain először Márk Imre szövegére »Pusztaszeri álom«, másodsor Varga Antal (Szörög) szövegére »Mit véteftem« című dalait aranyoklevéllel tüntették ki, legutóbb pedig az »Antenna« rádióújság katonanóta és magyardalművészeti pályázatán Némegy Gyula szövegére, 1500 pályázó közül a négy első jutalom egyikét, művészi bronzszobrot nyert »Jaj de fényes az én puskám« kezdetű katonanótájával. A Zeneművészeti Főiskolán megtartott bemutatóhangversenyen az új katonanóta nagy sikert aratott.

—oO—

A szegedi Városi Színház játékkrendje

Szombat délután: Makrancos hölgy, Turay Ida fölléptével.

Szombat este: Mégis szép az élet, Turay Ida fölléptével.

Vasárnap délután: Mégis szép az élet, Turay Ida fölléptével.

Vasárnap este: Gyurkovics-fiúk, Turay Ida fölléptével.

BEKÜLDÖTT HIREK

A Turul-Szövetség szegedi kerületi vezérsege 29-én Gelei József dr. szenator magister, egyetemi tanár védnökségével kerületi és avató disztábor rendez a központi egyetem aulájában. A disztábor keretében avatja a szegedi kerület patrónusává Varga József dr. iparügyi minisztert és a szegedi Verböczi Bajtársi Egyesület magisterévé Személyi Kálmán dr. egyetemi tanárt. Az avató disztábor 29-én 17.30 órakor kezdődik a szegedi, szegedvidéki bajtársi egyesületek, valamint a Turul-Szövetség fővezérsegeinek részvételével színvonalas műsor keretében. A Turul-Szövetség kerületi vezérsege nemcsak a bajtársakat hívja meg ezuton is, hanem Szeged minden magyarérszű polgárát, a Turul-Szövetség minden barátját is szeretettel hívja és várja e nagyszabású megmozdulásra, amelynek keretében egyuttal a szegedi kerület 15 éves multjáról is megemlékezés történik Ambrus Józsefnek, a Turul-Szövetség fővezérének beszédében, aki ismertetni fogja azt a sok és nehéz harcot, amelyet a Turul-Szövetség hossza és dicsőséges multja alatt vívott s amely mindig csak az igazi magya eszméért állította harcba a bajtársakat.

A vidéki uriközönség

kedvenc hotelje az

ESPLANADE nagyszállója.

BUDAPEST, III. ZSIGMOND UCCA 38-40.

Telefonok: 151-735, 151-738, 157-299.

Szomban a világhírű Lukácsfürdővel és Császárfürdővel, a Rózsadomb alján. — Teljes komfort, folyó melegvíz, központi fűtés. — A Nyugati pályaudvartól 1 küsszakasz távolságra. A szálloda teljesen újjáalakítva, új vezetés alatt áll.

ELSŐRANGU CAFE RESTAURANT, POLGÁRI ÁRAK.

Olcsó szobák pensióval, vagy anélkül.

**Sport- és divatöltöny
Esz- és ballonkabát
Cord és burbury raglán
fiu ruházati cikkek**

Három új csúcseredmény a hosszulávfutásban

Budapest, október 27. A MAC pénteken délután 20 kilométeres távfutó esücsjavító versenyt rendezett, amelyen Csaplár (MAC) három országos esücseredményt ért el: 15 kilométeren, az egyórás versenyben és 20 kilométeren, 15 kilométeren Csaplár új országos esücseredménye 47.51 perc. A régi rekordot Kelen tartotta 48.49.8 perces idővel. Csaplár egyórás eredménye 18.718 méter. A régi rekordot Kelen tartotta 18.328 méterrel. 20 kilométeren Csaplár ideje 1 óra 04 perc 18.8 másodperc. Országos esücseredmény. A régi rekordot Kelen tartotta 1.05.37.4 idővel. Zabala világrekordja 1.04.00.2 volt.

INGATLAN- FORGALOM

Szeged város területén 1939 október 22-től 28-ig a következő ingatlanok cseréltek gazdát:

Kókai József és neje eladták Erényi Lajosnak Remény-utca 40. sz. házukat 134 n. öl telekkel 7800 pengőért.

Tóth Rozália eladta Farkas Annának Somogyi-telep 807. sz. házat 800 pengőért.

Bori József és neje eladták Ótott Benedek és nejének Szilléri-sugarút 3b. sz. házukat 78 n. öl telekkel 4400 pengőért.

Drágossy Richárdné eladta Mészáros János és nejének Makraszék dűlőben levő 844 n. öl földjüket 2.43 kat.-tal 1006 pengőért.

Kelemen Mátyás eladta Székely János és nejének Rókusi Feketeföldek 114. sz. házat 544 n. öl telekkel 6500 pengőért.

Kelemen Mátyás eladta Mucsi János és nejének Franciahegy dűlőben levő 1934 n. öl földjét 1850 kat.-tal 4000 pengőért.

Sánta Györgyné eladta Domonkos Mártonnak Franciahegy dűlőben levő 1080 n. öl földjét 25.10 kat.-tal 2160 pengőért.

Szirovicza Lajos és neje eladták Szekeres Vincének Hódi erdeje dűlőben levő földjüket, 790 n. öl 10.36 kat.-tal 800 pengőért.

Papp Ferenc eladta vitéz Dobay János és nejének Róma-Kálvária Jerikó dűlőben levő 184 n. öl házhelyét 1800 pengőért.

Szeged-Alsótanyai Népbank Rt. eladta Szalma Ferencnek Körösér dűlőben levő 1050 n. öl földjét 6.32 kat.-tal 430 pengőért.

Vágfalvi József eladta Komerszka János és nejének Marostó dűlőben levő 284 n. öl földjét 3.37 kat.-tal 650 pengőért.

Aradi Dezső eladta Kalmár Martonnak Tari dűlőben levő 1 hold 836 n. öl földjét 36.54 kat.-tal 2679.60 pengőért.

Mészáros József és neje eladtak ifj. Sallay Károlynak Makkosháza dűlőben levő 107 n. öl házhelyüket 950 pengőért.

Juhász Károly és neje eladták Fülöp Istvánnak Kikindai u. 9b. sz. házukat 262 n. öl telekkel 2400 pengőért.

Félix József eladta Barát Istvánnak és társainak Üstökös-utca 8. sz. alatt levő 80 n. öl házhelyét 3000 pengőért.

Papp Sándor eladta Szekeres Gergely és nejének Bodomhalom dűlőben levő 1021 n. öl földjét 15.32 kat.-tal 1429 pengőért.

Varga István és neje eladták Tóth Sándor és nejének Tarján dűlőben levő 234 n. öl földjét 3.95 kat.-tal 700 pengőért.

Rózsa Istvánné és társai eladták Kall Pálly József és nejének Kettőshatár dűlőben levő 1432 n. öl földjüket 31.17 kat.-tal 2148 pengőért.